

L'ESTIMULACIÓ DEL LLENGUATGE ORAL EN EDUCACIÓ INFANTIL

La completa adquisició del llenguatge és un procés evolutiu complex que, en cada xiquet/a, segueix el seu propi ritme i curs, per la qual cosa sovint ens trobem amb diferències individuals. Al voltant dels 4-5 anys, el llenguatge expressiu es troba encara en fase d'aprenentatge fins a aconseguir la seua plena consolidació. Per tant, és relativament normal trobar encara, durant l'etapa d'Educació Infantil, algunes dificultats d'articulació en el llenguatge que, quasi sempre, presenten un component maduratiu i suposaran unes dificultats d'articulació merament transitòries en la majoria dels casos. No obstant això, els pares i mares poden contribuir a estimular el llenguatge expressiu seguint una sèrie de consells senzills amb la finalitat de previndre i intentar que aquests problemes, inicials i passatgers, no es consoliden en la parla dels seus fills/es.

Destaquem les següents PAUTES:

- Resulta important parlar als xiquets a poc a poc i de manera clara. El llenguatge oral és una funció i una destresa que s'aprén de manera natural, per una sèrie d'intercanvis amb l'entorn social més immediat. El fet que el vostre fill o filla articule bé els sons depén, en gran manera, que en el mitjà familiar s'oferisquen uns models correctes de pronunciació.
- S'ha de parlar amb ells tan sovint com siga possible ja que, d'aquesta manera, se li brinden oportunitats diverses d'imitació i de comprensió verbals.

- És fonamental oferir-li un model d'articulació adequat; és a dir, l'adult sempre haurà de pronunciar correctament i no imitar les formes infantils de la parla que utilitza el xiquet/a.
- Tractar també de no riure's mai dels errors fonològics comesos pel xiquet, encara que aqueixa forma infantil de parlar ens resulte, com a adults, graciosa.
- No se'ls ha de pressionar perquè pronuncien els fonemes incorrectes, encara que tinguem la sensació que aquest aprenentatge vaja lent.
- Tampoc caldrà establir comparacions amb altres xiquets/es de la seua edat ja que, encara que hi ha unes etapes comunes en el desenvolupament evolutiu; no obstant això, també ens trobem amb diferències individuals que poden ser molt marcades.
- En parlar-los, dialogar, fer-li preguntes, cal donar-los temps perquè organitzen les seues idees i responguen verbalment a les qüestions plantejades.
- Quan un xiquet/a no pronuncia determinats fonemes, no se li ha de corregir de manera directa i immediata. En lloc d'això, és convenient que l'adult utilitze aqueixa paraula, que el xiquet/a emet de manera errònia i immadura, en una frase inventada per a oferir-li així un model de pronunciació adequat. Exemple: si el xiquet/a diu: "Em fa por aqueix dagó"; se li podria corregir de manera indirecta amb una frase com: "Aqueix drac verd del conte és amic dels xiquets". Així mateix, si li costa utilitzar correctament alguna de les parts de l'oració o les construeix malament, se li ha d'oferir el model correcte, però prenent allò que ha dit i repetint-li-ho correctament. (Exemple: "És el seu cotxe del seu papà?". Sí, és el cotxe del seu papà.)
- És convenient, per a estimular el llenguatge oral, incloure en els nostres enuncisats un major nombre de peticions d'informació, amb la finalitat de convidar-los a parlar utilitzant frases del tipus: "Què has pintat en el col·le? Amb qui has jugat?", que frases d'acció en les quals simplement se'ls dona una ordre, però no implica cap resposta verbal per la seua part com: "Vine", "De presa".
- Sempre que el xiquet/a iniciï una conversa, cal intentar que es mantinga el major temps possible fent preguntes obertes perquè ell/ella haja d'esforçar-se i explicar-nos coses.
- Tractar de reforçar sovint els seus xicotets avanços elogiant els seus esforços amb la finalitat d'evitar-los frustració, ja que el domini de la parla és un aprenentatge lent i complicat.

- Aprofitar les ocasions en les quals el xiquet/a gaudeix amb vosaltres (pintar, jugar...) per a parlar amb ell/ella..., i fer-li preguntes animant-lo a pensar i a manifestar les seues opinions. Exemple: per què...? A tu què et sembla? Triar una activitat que al xiquet li resulte motivadora i atractiva perquè aquesta provoqe l'expressió verbal del xiquet.
- Sol·licitar-li que us explique les coses que està veient, el joc amb el qual està jugant, amb la finalitat d'aconseguir compartir coses amb ell i animar-lo a parlar.
- Després de fer una activitat interessant per al xiquet/a, com viatges, aniversaris, excursions..., es pot comentar amb ell/ella tot el que ha ocorregut, parlar-li d'aqueix esdeveniment, que ens conte el que ha passat, el que més li ha agradat...
- Per a dialogar amb ells i elles, és recomanable animar-lo que ens responga amb alguna cosa més que "sí o no" tractant d'ampliar el seu missatge i, per tant, l'expressió verbal.
- Intentar que ens explique fets o vivències de forma ordenada en el temps: què va ocórrer abans i després, què farà de seguida, després al final...
- Mentre es van realitzant accions o tasques a casa, es poden anar descrivint tots els passos que estem realitzant i anar explicant-los verbalment el desenvolupament de la nostra pròpia activitat.
- Preguntar-li sovint pels seus jocs o joguets favorits i escoltar les explicacions.
- Jugar amb ells/elles a endevinar objectes anomenant només algunes característiques o a partir d'una descripció de les funcions d'aquests objectes.
- Mirar amb ell/ella contes infantils o làmines amb dibuixos variats i demanar-li que vaja anomenant els diferents personatges, objectes, accions que apareixen en les imatges.
- Contar-li contes fent-lo partícip, demanant-li ajuda en algun moment i realitzant preguntes sobre la narració. Emetre tots els sons possibles dels diferents personatges o esdeveniments que es narren: animals, instruments, màquines, vent, pluja..., i sol·licitar-li que els imite.
- Ensenyar-li cançons senzilles, endevinalles, xicotets poemes, acudits i que els vaja memoritzant a poc a poc, però sense pressionar-ho.
- Veure amb ell/ella un programa infantil de TV i preguntar-li després sobre els personatges, com es diuen, què feien, si li ha agradat...
- Per als xiquets més majors, se'ls pot plantejar jugar al "Veig, veig", aprendre la seua adreça completa, recordar nom i cognoms, professió de pares...

- Jugar amb el xiquet/xiqueta a imitar sons de l'entorn, d'animals (onomatopeies) i animar-lo a imitar-los.
- Fomentar el joc imaginatiu o simbòlic dels vostres fills, que jugue a pentinar nines, a conduir, a jugar en la granja...
- Per a estimular els òrgans fonoarticulars implicats en el llenguatge oral, es proposen una sèrie d'exercicis (pràxies). L'adult realitzarà l'activitat i el xiquet haurà d'intentar imitar-lo. La duració d'aquesta tasca NO haurà d'excedir dels 10-15 minuts.
- És important comptar amb la seua col·laboració, és a dir, que ho assumisca com una activitat lúdica, divertida i no com una cosa imposada havent-se de variar les activitats que se li indiquen i l'ordre de presentació.

PRÀXIES

- Fer espetegar la llengua com si imitàrem el trot d'un cavall.
- Amb la llengua, llepar-se els llavis per dins i per fora.
- Mossegar-se el llavi inferior amb les dents de dalt i després el llavi superior amb les dents de baix.
- Entreobrir els llavis mostrant les dents atapeïdes.
- Unflar d'aire les galtes de pa.
- Traure la llengua i moure-la com si imitàrem un animal que beu.
- Aprendre a mocar-se correctament: prendre aire i tirar-lo amb força pel nas tancant la boca.
- Bufar dirigint l'aire cap al front i després cap al pit.

*Excm. Ajuntament de Sagunt
Departament d'Educació*

- Jugar a bufar fort, fluix, bufits llargs, curts, etc. (Es pot aprofitar el conte dels tres porquets.)
- Jugar amb palletes bufant boletes de paper, molinets, fer bombolles de sabó...